

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти_

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-педагогічна практика (виробнича)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Спеціальна освіта (логопедія)»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта
шифр і назва

Спеціалізація 016.01 Логопедія
за наявності

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Науково-педагогічна практика (виробнича)
Викладач (-і)	д.п.н., професорка Чупахіна Світлана Василівна
Контактний телефон викладача	+380687372044
E-mail викладача	svitlana.chupakhina@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації
2. Анотація до науково-педагогічної практики (виробничої)	
<p>Предметом науково-педагогічної практики (виробничої) є проектно-орієнтована практична діяльність здобувачів-логопедів за фахом, що забезпечує удосконалення загальних та спеціальних компетентностей, а також є формою підвищення їх професіоналізму.</p> <p>Науково-педагогічна практика (виробнича) є важливим етапом залучення здобувачів ВО до освітнього процесу задля формування у них активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних компетентностей майбутньої практичної діяльності за фахом. Під час практики здобувачі отримують нові знання, уміння та навички в процесі виконання конкретних практичних завдань, сформульованих програмою практики, створюють та реалізують проєкт у взаємодії та співпраці з органами управління та громадськими організаціями, керівниками та фахівцями закладів освіти тощо. Забезпечують підтримку осіб з особливими освітніми потребам в суспільстві.</p>	
3. Мета та цілі науково-педагогічної практики (виробничої)	
<p>Метою науково-педагогічної практики (виробничої) є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами організації та методиками у галузі їх майбутньої професії, формування у них на основі набутих у ЗВО знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи у реальних ринкових і виробничих умовах, формування потреби до самоосвіти і творчого застосовувати знань у практичній діяльності.</p> <p>Основними цілями практики є</p> <ul style="list-style-type: none"> • вивчення структури системи логопедичного супроводу осіб з особливими освітніми потребами; • формування компетентностей щодо процесу підготовки та реалізації завдань логопедичного супроводу та засадах командної взаємодії; • вивчення практики надання освітніх послуг; • ознайомлення з системою роботи фахівців-логопедів у різних сферах, норм охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки, санітарних вимог, виробничої і трудової дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку тощо; • отримання навичок використовувати теоретичні знання на практиці та робити конструктивні висновки на основі самоаналізу діяльності; • апробація методичних розробок та рекомендації виконаних під час навчання у ЗВО; 	

- вивчення організації роботи фахівців команди супроводу дітей в інклюзивному середовищі;
- набуття практичного досвіду прийняття професійних рішень у різних ситуаціях, що виникають у процесі діяльності;
- отримання досвіду роботи за фахом;
- визначення майбутніх перспектив своєї професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання :

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 12. Організувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

5. Організація навчання

Обсяг науково-педагогічної практики (виробничої)			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		-	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		-	
самостійна робота		180	
Ознаки науково-педагогічної практики (виробничої)			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	016 Спеціальна освіта	2	Нормативний
Тематика науково-педагогічної практики (виробничої)			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
Розподіл завдань практики I тиждень			
1. Ознайомлення з процесом роботи, зустріч із керівництвом, логопедами та іншими фахівцями, активна взаємодія.			9
2. Ознайомлення планом роботи логопеда та індивідуальним мовленнєвими картками осіб з ООП, яким надається логопедичний супровід.			9
3. Обговорення процесу організації логокорекційної роботи з урахуванням програми практики.			9
4. Спостереження за особливостями та розвитком мовлення осіб з ООП в процесі життєдіяльності.			9
5. Коригування попередньо укладеного проєкту логопедичного супроводу з урахування особливостей роботи.			9
			45
Розподіл завдань практики II тиждень			
1. Укладання дидактичних матеріалів для проведення корекційно-розвиткових логопедичних занять, підготовка до проведення занять.			10
2. Організація та проведення самостійної логопедичної роботи та консультацій з батьками та фахівцями.			20
3. Проведення обстеження та логопедичних занять, організація індивідуальної роботи в межах волонтерської діяльності.			15

			45
Розподіл завдань практики III тиждень			
1. Проведення консультацій з фахівцями, логопедами та керівниками щодо основних завдань професійної діяльності.			10
2. Проведення логопедичних занять, укладання рекомендацій та обговорення результатів. Волонтерська допомога сім'ям, які виховують дітей з ООП.			20
3. Проведення консультацій з логопедами щодо оформлення схем обстеження та конспектів проведених занять з урахуванням системи роботи логопеда з певною категорією осіб з ООП (система роботи з окремим конкретним порушення мовлення з урахуванням особливостей розвитку на засадах співпраці з іншими фахівцями та батьками чи опікунами).			15
			45
Розподіл завдань практики IV тиждень			
1. Проведення логопедичних занять, укладання рекомендацій та обговорення результатів.			15
2. Проведення консультацій з логопедами, фахівцями, керівниками та іншими зацікавленими особами щодо організації корекційних занять в складних життєвих ситуаціях. Волонтерська допомога сім'ям, які виховують дітей з ООП.			15
3. Оформлення документації			10
4. Захист матеріалів практики			5
			45
	ЗАГ.:		180
6. Система оцінювання науково-педагогічної практики (виробничої)			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в ПНУ імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Вид контролю: Залік Підсумкова оцінка за роботу під час практики 50 балів, Презентування і захист матеріалів практик - 50 балів Разом – 100 б. Доповідь (5-7 хвилин) з презентацією матеріалів. Відкриті заняття; консультування; співпраця з учасниками освітнього процесу. робота з науковою та навчальною літературою; створення та реалізація проекту.</p>		
Вимоги до науково-	Практична діяльність здобувачів ВО за фахом. Проектна діяльність з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, вміння самостійно створювати контент для професійної діяльності з допомогою ЦТ та		

педагогічної практики (виробничої)	реалізувати в практиці роботи логопеда.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання завдань програми практики (розміщеної на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua) Оформлення звітної документації.

Підсумковий контроль	<i>Залік форма здачі: Прилюдний захист матеріалів практик</i>
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Документація практики: укладається з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/>

Відвідування занять Практика не відпрацьовуються, однак реалізація завдань практики є обов'язковою.

- Відкриті заняття;
- Прилюдне захист звітів виконаної роботи з урахуванням завдань практики;
- Заслуховування і перегляд відео та презентацій;
- Додаткові бали зараховуються за результатами самоосвіти здобувачів (сертифікат, свідоцтво)

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Белеткова О. В. Учитель-логопед як організатор взаємодії учасників корекційного процесу. Логопед. 2013. № 6. С. 2-6.2.
2. Брушневська І. М. Корекційно-педагогічні проекти в роботі з дітьми з особливими потребами. Логопед. 2015. № 8. С. 34-40.
3. Гуцу О. В. Програма з розвитку зв'язного мовлення для дітей із ЗНМ (6- 8 років). Логопед. 2017. № 6. С. 21-29.
4. Дедик І. О. Використання казок у процесі формування суцесивних навичок у молодших дошкільників. Логопед. 2011. № 3. С. 33-38.
5. Дмитрієва І. В. Командна взаємодія фахівців у процесі індивідуального супроводу дитини в умовах інклюзивного навчання : Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць. 2016. No 7. URL: <https://aqce.com.ua/vypusk-7-t-1-t-2/dmitrijeva-iv-komandna-vzajemodija-fahivciv-uprocesi-individualnogo-suprovodu-ditini-vumovah-inkluzivnogo-navchannja.html> (дата звернення: 13.08.2022).
6. Зайченко Г. Організація логопедичної роботи з дітьми із порушеннями аутичного спектра. Дефектологія. Особлива дитина: навчання та виховання. 2011. № 3. С. 21-23.
7. Колишкін О. В. Вступ до спеціальності : навчальний посібник, Суми : Університетська книга, 2013. 392 с.
8. Логопедія. Підручник. За ред. М.К. Шеремет. – вид. 3-тє, перер. та доповн. Київ.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 776 с.
9. Логопед +. URL : <http://innagidkih.ucoz.com/3>. Логопедичний кабінет в загальноосвітній школі. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/5635/1/Nechytailo.pdf>

10. Луценко І. В., Найда Ю. М. Диференційоване викладання: реалізація підходу. URL: <https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-30566945> (дата звернення: 13.08.2022).
11. Лянна О.В., Литвиненко В.А., Ласточкина О. В. Організація відновлювально- логопедивної роботи про афазії у осіб післяінсультного стану в ланці взаємодії «логопед - сім'я». URL: <https://aqce.com.ua/vipusk-13/organizacija-vidnovljuvalno-logopedivnoi-roboti-pro-afazii-u-osib.html>
12. Освітні ресурси Інтернету. Логопедія. URL : <https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/logopedia>
13. Чупахіна С.В. Підготовка майбутніх логопедів до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання дітей та підлітків з особливими потребами: дидактичне проектування. Inclusion and inclusive education: European and national dimensions : Scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С. 240- 266. URL : <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/314/8648/18057-1>
14. Чупахіна С.В. Технологія проектів в підготовці майбутніх педагогів до інформаційної взаємодії в інклюзивному освітньому середовищі. Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення: матеріали I Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Київ, 28-29 травня 2020 р.) / уклад.: О. Ю. Дикий, Г.А. Коломоєць, А.А. Ребрина. Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 91–94.
15. Чупахіна С.В. Проектування віртуальної практичної підготовки (virtulal practice) майбутніх педагогів в умовах змішаного навчання (blended learning). Current trends and factors of the development of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries: conference proceedings, September 25-26. Lublin: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. P.2. p.191-195

Викладач: ЧУПАХІНА Світлана Василівна, професорка кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти